

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XVIII > Dobro i radość wynikające ze wspólnej zabawy

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Wspólne spędzanie wolnego czasu, budowanie relacji poprzez zabawę to nieodzowne elementy wychowania. Dla właściwego rozwoju psychofizycznego, emocjonalnego i społecznego dziecka ważny jest czas odpoczynku. Czas zabawy i swobodnego bycia z rówieśnikami, rodzeństwem i rodzicami. Nie tylko nauka i praca kształtują charakter młodego człowieka, kształtuje się on także w czasie zabawy. To wtedy młodzież może zawrzeć pierwsze znajomości-sympatie. W czasie zabawy właśnie ma możliwość uspołecznienia się i zdrowiej rywalizacji. Uczy się dzielić z innymi swoimi rzeczami, jak chociażby hulajnogą, rowerem, piłką.

Grupa rówieśnicza, ale także rodzina, a w niej szczególnie rodzeństwo, uczy szukania kompromisów, rozwiązań akceptowalnych przez wszystkich uczestników wspólnej zabawy. Dzieci, którym dorośli zapewniają poczucie bezpieczeństwa i budują poczucie własnej wartości, łatwiej reagują na konflikty z rówieśnikami. Należy dzieci zachęcać do wspólnej zabawy. Wspierać, gdy coś im się nie uda. Kontrolować to, czy relacje między rówieśnikami są właściwe i oparte na szacunku, tak by nikt nie był poniżany i dyskryminowany.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (fragmenty), w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa 2018, 167.

Wstęp

„Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza to piękny poemat o Polsce, w którym autor wyraził swoją tęsknotę za ojczyzną. Opisuje w nim barwnie i rozlegle życie polskiej szlachty. Opisany w „Panu Tadeuszu” Dwór w Soplicowie jest przykładem gospodarstwa kultywującego tradycję. Sędzia - to dobry gospodarz, prawdziwy patriota, podtrzymuje staropolskie zwyczaje i obyczaje. Jednym ze szlacheckich obyczajów na dworze Sopliców jest grzybobranie.

W poniżej prezentowanym fragmencie widzimy uczestników grzybobrania, którzy pochłonięci z góry przydzielonymi im rolami oddają się tej ucieście. Ponieważ zbieranie grzybów, zgodnie z opisem Adama Mickiewicza to nie tylko praca, ale przede wszystkim zabawa, zorganizowana według ściśle określonych reguł. Tak na przykład była ustalona kolejność

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XVIII > Dobro i radość wynikające ze wspólnej zabawy

poruszania się po lesie, najpierw szły dzieci, potem panny, a pół kroku za nimi piękni panowie. Było ustalone także jakie grzyby zbiera każda z grup.

Cytat

„Grzybów było w bród: chłopcy biorą krasnolice,
Tyle w pieśniach litewskich sławione lisice,
Co są godłem panieństwa: bo czerw ich nie zjada,
I dziwna; żaden owad na nich nie usiada.
Panienki za wysmukłym gonią borowikiem,
Którego pieśń nazywa grzybów pułkownikiem.
Wszyscy dybią na rydza; ten wzrostem skromniejszy
I mniej sławny w piosenkach, za to najsmaczniejszy, [...]
Ni wilczych, ni zajęczych nikt dotknąć nie raczy,
A kto schyla się ku nim, gdy błąd swój obaczy,
Zagniewany, grzyb złamie albo nogą kopnie,
Tak szpecąc trawę, czyni nieroztropnie”.

Podsumowanie

W polskiej rzeczywistości zwyczaj zbierania grzybów jest nadal obecny. Rodzice mogą zachęcić swoje dzieci do wspólnej wyprawy do lasu. Jeśli w tradycjach rodzinnych jest obecny zwyczaj grzybobrania, to wystarczy go kultywować, przekazując dobre wzorce młodszemu pokoleniu. Fragment o grzybobraniu był omawiany również przy wartości wspólnej pracy. Jednak wspólne zbieranie grzybów, wyprawa do lasy, poznawanie nowych gatunków w oparciu o wiedzę dorosłych lub z pomocą leksykonu grzybów, to także sposób na wspólne spędzenie sobotniego przedpołudnia i dobrą zabawę.

3.2.2. B. Gawryluk, *Dziewczynka z fotografii* (fragmenty), w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa 2018, 79.

Wstęp

Natalia to bohaterka książek dla młodzieży Beaty Gawryluk takich, jak „Moje Bullerbyn” czy „Kolczyki Selmy”. Rodzice Natalii podjęli pracę w Szwecji i dziewczynka musi się wyprowadzić z Polski. Mimo początkowych trudności z aklimatyzacją i bariery językowej, dziewczynka znajduje tu dom, w małym miasteczku podobnym do Bullerbyn. Rozwija umiejętności taneczne, a nawet spotka miłość.

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XVIII > Dobro i radość wynikające ze wspólnej zabawy

Kolejna część przygód nastolatki to właśnie „Dziewczynka z fotografii”. Natałka wraca do zdrowia po wypadku. Dzięki rehabilitacji i wsparciu bliskich coraz lepiej porusza się samodzielnie. Natalię i jej przyjaciółkę Karinę pochłania również zagadka nieznajomej dziewczynki z fotografii. Planują w czasie wakacji odwiedzić Lwów i tam odszukać ślady Selmy, tajemniczej sąsiadki, słynnej tancerki, występującej na najważniejszych scenach świata.

Cytat

„Na łące pojawiła się orkiestra, składająca się w większości z uczniów starszych klas. Przez chwile stroili instrumenty, a nad jeziorem zbierało się coraz więcej ludzi. Trawa zdążyła już wyschnąć, ludzie rozkładali koce, karimaty, stoły i krzesła i zaczął się wielki piknik. Kiedy zabrzmiała muzyka, wiele osób poderwało się do tańca. To było niesamowite, tańczyli i rodzice, i dzieci, i starzy, i młodzi. [...]”.

Podsumowanie

W pięknej scenerii, nad jeziorem, odbywa się piknik. Uczniowie zbierają się by wspólnie z rodzicami i nauczycielami świętować zakończenie roku i początek wakacji. Zaczyna grać orkiestra, wszyscy tańczą i się bawią. W tej pięknej scenerii, autorka powieści osadza, pożegnanie głównej bohaterki ze swoim przyjacielem. Ta scena jednak nie przysłania zawartej w opisie wspólnej zabawy wartości: dobra i radości płynących ze wspólnej zabawy.